

PARLAR DE LA PAU NO ÉS SUFICIENT.
UN HA DE CREURE EN ELLA
I TREBALLAR PER ACONSEGUIR-LA.

Eleanor Roosevelt

INFORME ANUAL D'ACTIVITATS MEMÒRIA ICIP 2013

INSTITUT
CATALÀ
INTERNACIONAL

PER LA PAU

INFORME ANUAL D'ACTIVITATS
MEMÒRIA ICIP 2013

INSTITUT
CATALÀ
INTERNACIONAL

PER LA PAU

Gran Via de les Corts Catalanes 658, baixos · 08010 Barcelona (Spain)
T. +34 93 554 42 70 | F. +34 93 554 42 80
icip@gencat.cat | <http://www.icip.cat>

Grafisme i impressió

Fundació Tam-Tam

D.L.: DL B 8311-2014

© 2014 Institut Català Internacional per la Pau
Tots els drets reservats

A la memòria d'Alfons Banda,
constructor de pau

SUMARI

PRESENTACIÓ	7
L'ICIP D'UN COP D'ULL	11
LA INSTITUCIÓ	11
ACTIVITATS 2013	12
ACTIVITAT INSTITUCIONAL	15
1. LA JUNTA DE GOVERN	15
2. COMMEMORACIÓ DELS DIES INSTITUCIONALS	18
3. PREMI ICIP CONSTRUCTORS DE PAU	19
4. COMPAREIXENÇA DAVANT EL PARLAMENT DE CATALUNYA	20
MEMÒRIA D'ACTIVITATS EN FUNCIO D'ELS EIXOS DEL PLA PLURIENNAL	22
EIX 1 (FINALISTA): RECERCA	22
1. PROGRAMES DE RECERCA	22
2. WORKING PAPERS	25
3. COL·LECCIÓ ICIP RESEARCH	27
4. POLICY PAPERS	27
5. DOCUMENTS I INFORMES	28
6. BIBLIOTECA I CENTRE DE DOCUMENTACIÓ	29
7. OBSERVATORIS I DOSSIERS TEMÀTICS	32
8. SEMINARIS DE RECERCA	34
9. AJUTS PREDOCTORALS I A LA INVESTIGACIÓ	35
EIX 2 (FINALISTA): FORMACIÓ, DIFUSIÓ I TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT	37
1. SEMINARIS I JORNADES	37
2. DEBATS, TERTÚLIES, PRESENTACIONS I TAULES RODONES	39
3. GRUP DE LECTURA I REFLEXIÓ	43
4. PUBLICACIONS PERIÒDIQUES	44
5. EXPOSICIONS I PRODUCCIÓ DE MATERIALS AUDIOVISUALS	46

6. COL·LECCIONS DE LLIBRES	49
7. DIFUSIÓ EXTERNA. EL WEB I LES XARXES SOCIALS	50
EIX 3 (FINALISTA): CONSTRUCCIÓ DE PAU I PREVENCIÓ DE CONFLICTES	52
1. ACTIVITATS DE CONSTRUCCIÓ DE PAU A COLÒMBIA	52
2. SESSIÓ DE LES MESES EUROPEES DE PAU A BARCELONA	54
EIX 4 (INSTRUMENTAL): INTERNACIONALITZACIÓ I SERVEIS A ALTRES ACTORS	55
1. ACTIVITATS D'INTERNACIONALITZACIÓ	55
2. SERVEIS A ALTRES ACTORS	56
EIX 5 I 6: RECURSOS I ORGANITZACIÓ	63
1. RECURSOS	63
2. ORGANITZACIÓ	63
ANNEX I: RELACIÓ DE PUBLICACIONS	65
ANNEX II: L'ICIP ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ	76
ANNEX III: EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST	77
ANNEX IV: CONTINGUTS DEL CD	79

PRESENTACIÓ

Un cop més, editem l'*Informe anual d'activitats. Memòria ICIP 2013*, el cinquè des de la creació de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP). Cal recordar al respecte que, tot i que en acabar l'any 2013 féu sis anys de l'aprovació de la Llei 14/2007 de creació de l'ICIP pel Parlament de Catalunya, la posada en funcionament de l'Institut, però, fou més lenta. Concretament, fins el 17 de setembre de 2008 no es constituí la Junta de Govern, amb nou membres nomenats pel Parlament d'entre els vint proposats pel Consell Català de Foment de la Pau i tres designats lliurement pel Govern. I no fou fins el juliol del 2009 que s'inaugurà la seu social de l'Institut, a Gran Via 658 i, de fet, que començà l'activitat visible. Poc abans, s'havien aprovat i publicat al DOGC dos documents cabdals per a l'ICIP previstos a la Llei: el Pla Pluriennal 2009- 2012 i el Reglament Orgànic.

Durant l'any 2013, el Parlament ha fet la primera fase de renovació dels membres de la Junta, tot renovant el mandat de dues persones i designant-ne una tercera de bell nou. Per tant, queda pendent per al 2014, la renovació de quatre membres més. Un cop fet aquest pas, s'hauran renovat els set membres de la Junta de l' ICIP que designa el Parlament de Catalunya, en funció dels canvis a la Llei. Per tant, aquest Informe ha estat aprovat ja per una Junta diferent a la designada inicialment l'any 2008.

En ser el cinquè Informe, i estar pendent per al 2014 l'avaluació del Pla Pluriennal ja esgotat (2009-2013) i l'elaboració del nou,

que s'aprovarà previsiblement durant el primer trimestre de 2014, aquesta presentació serà breu. Em limitaré a senyalar que, formalment, l'Informe segueix, en la lletra i en l'esperit, els trets dels inicials. Primer, s'entén un dret i un deure: serveix per retre comptes i facilitar que hom pugui fer balanç, institucionalment i socialment, i també per facilitar que hom pugui preservar de l'oblit el que s'ha fet. Segon, opta per maximitzar l'asèpsia, per estar-se de qualificar i de judicar. Altrament dit, facilita que es pugui judicar de primera mà, si algú ho vol, allò que es presenta. Això explica també el CD que acompanya l'Informe i que recull tot el text, una sèrie de documents de l'ICIP i, sobretot, totes les publicacions de l'any. I, en tercer i darrer lloc, el fil conductor de la Memòria, la seva estructura, és el mateix que vertebrava tota la feina de l'ICIP: el seu Pla Pluriennal 2009-2013, que diferencia tres eixos finalistes o substantius (recerca; formació i difusió; construcció de pau i prevenció de conflictes) i tres d'instrumentals, les eines per aconseguir els substantius (internacionalització i serveis a altres actors, recursos i organització). Aquest darrer apartat inclou també les dades d'execució del presupost.

Voldria, per acabar, destacar la molta feina feta per tot l'equip de l'ICIP per ajustar la nostra activitat a la situació pressupostària derivada de la caiguda d'ingressos, provocada per la crisi, i les diverses mesures que al respecte ha pres el Govern de la Generalitat durant els anys 2011, 2012 i 2013. Certament, tornar a xifres pressupostàries una mica inferiors a les de la posada en funcionament de l'ICIP, quan encara no s'havien contret obligacions pluriennals com les derivades dels ajuts predoctorals, ha tensionat l'activitat de la institució, però ha permès millorar l'eficiència. Això sí, com se sol dir ara, crec que no ens queda gairebé ni gota de greix. En segon lloc, dir que la feina que presentem, de ben segur millorable, s'inspira totalment en el mandat que donà el Parlament de Catalunya a la Junta de Govern mitjançant la Llei de creació i la designació de nou dels seus membres. Una feina que no hauria estat possible sense la voluntat i la tasca de tots els membres de la Junta, de l'equip humà de l'ICIP,

amb la directora en un lloc molt destacat, i de moltes persones que —al Parlament, a les administracions, al departament de Governació i Relacions Institucionals, a la societat civil i a les universitats— ens han donat molts cops de mà. Gràcies a totes elles.

Així mateix, no voldria acabar aquesta presentació sense fer un esment especial a l'enorme tasca realitzada per l'amic Alfons Banda, vicepresident de l'ICIP, mort el 30 de gener de 2014, quan aquest Informe era ja en fase de publicació. En nom de la Junta de Govern i de tot l'equip de l'ICIP, vull manifestar el nostre agraïment per la seva feina, el dolor per la seva pèrdua i el compromís de seguir el seu llegat i les seves conviccions.

Rafael Grasa
President de l'ICIP
(rgrasa.icip@gencat.cat)

L'ICIP D'UN COP D'ULL

LA INSTITUCIÓ

Creació:

Parlament de Catalunya, desembre del 2007, mitjançant Llei

Seu social:

Gran Via 658, 08010, Barcelona

Trasllat seu oficines:

Maig 2013. Trasllat de les oficines d'Avinguda Diagonal 409, al carrer Tapineria 10, 08002, de Barcelona

Junta de Govern:

10 membres (7 membres nomenats pel Parlament de Catalunya i 3 pel Govern). El 2013 el ple del Parlament de Catalunya ha aprovat la renovació parcial de la Junta de Govern, en compliment de la llei 14/2007 de creació de l'ICIP i en concordança amb la llei 11/2011 de reestructuració del sector públic.

President:

Rafael Grasa

Directora:

Tica Font

Equip humà:

12 persones

Pressupost definitiu 2013:

1.193.447,19 euros

Documents bàsics:

Llei de creació de l'ICIP 14/2007 (DOGC 17/12/2007); Pla Pluriennal 2009-2013 (prorrogat l'any 2013), Reglament orgànic de l'ICIP (DOGC, 1/07/2009); Llei 11/2011 de reestructuració del sector públic per agilitar l'activitat administrativa.

ACTIVITATS 2013

1. RECERCA

- Nombre d'ajuts per a estudis predoctorals concedits: 16 ajuts renovats per un import de 267.944,32 euros per l'exercici 2013 i 11 ajuts renovats per un import de 183.605,84 per l'exercici 2014.
- Nombre de Working Papers publicats: 8
- Nombre de Policy Papers publicats: 3
- Nombre de llibres de la col·lecció ICIP Research publicats: 1
- Nombre de Documents i Informes publicats: 6
- Nombre de Dossiers Bibliogràfics publicats: 3
- Nombre de seminaris de recerca realitzats: 2
- Nombre de llibres catalogats: 810
- Nombre de revistes disponibles on-line: 155

2. FORMACIÓ, DIFUSIÓ I TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENTS

- Nombre de tertúlies, seminaris i activitats formatives totals: 20
- Nombre de persones que hi han assistit: al voltant d'un miler

- Nombre de llibres coeditats: 6
- Nombre d'actes pel territori català (excepte Barcelona): 9
- Nombre d'ICIP e-butlletins publicats: 10
- Nombre de revistes *Per la Pau /Peace in Progress* publicades: 3

3. CONSTRUCCIÓ DE PAU I PREVENCIÓ DE CONFLICTES

- Nombre d'activitats sobre construcció de pau sobre el terreny: 6

4. SERVEIS A ALTRES ENTITATS I ORGANITZACIÓ INTERNA DURANT EL 2013

- Nombre de convenis signats: 4
- Col·laboracions amb altres entitats o organitzacions: 24
- Participació en iniciatives a nivell internacional: 2
- Nombre de places convocades: El 2013 s'ha obert la convocatòria per a cobrir la plaça vacant de tècnic/a assistent de la Presidència.

ACTIVITAT INSTITUCIONAL

Dues dates significatives marquen cada any l'activitat institucional de l'ICIP amb la celebració d'actes commemoratius. D'una banda, el 30 de gener, el Dia Escolar de la Noviolència i la Pau, i de l'altra, el 21 de setembre, el Dia Internacional de la Pau.

Així mateix, com a actes institucionals rellevants també destaquen el lliurament del Premi ICIP Constructors de Pau, que té lloc anualment al Parlament de Catalunya, i la compareixença del president de la institució a la cambra catalana per donar comptes de la feina desenvolupada al llarg de l'any.

1. LA JUNTA DE GOVERN

La Junta de Govern de l'ICIP està actualment integrada per 10 membres, 7 escollits pel Parlament de Catalunya i 3 nomenats pel Govern de la Generalitat.

En compliment de la llei 14/2007 de creació de l'ICIP i en concordança amb la llei 11/2011 de reestructuració del sector públic, el ple del Parlament va aprovar, el 6 de novembre de 2013, la renovació parcial de la Junta de Govern. El ple de la cambra va aprovar per 101 vots a favor, 3 en contra i 30 abstencions l'entrada de tres nous membres. Es tracta de Magda Oranich, Alfons Banda i Antoni Pigrau. Banda i Pigrau van ser, de fet, reelegits per un segon mandat, ja que ja formaven part de la Junta de Govern.

D'aquesta manera, han deixat de pertànyer a la Junta dos membres escollits l'any 2009, Vicenç Fisas i Arcadi Oliveres, als que la mateixa Junta ha agraït la seva dedicació i afany per fer realitat l'ICIP. Posteriorment a aquesta renovació, la composició de la Junta de Govern de l'ICIP ha quedat de la següent manera:

MEMBRES ESCOLLITS PEL PARLAMENT:

Alfons Banda i Tarradellas, vicepresident de l'ICIP. Fundador i patró de FundiPau.

Rafael Grasa i Hernández, professor de Relacions Internacionals de la UAB. Actua com a president de la Junta, per elecció unànime dels seus membres.

Àngels Mataró i Pau, directora de l'Associació de Nacions Unides a Espanya (ANUE).

Magda Oranich i Solagran, advocada i periodista.

Antoni Pigrau i Solé, catedràtic de Dret Internacional Públic, Universitat Rovira i Virgili (URV).

Mònica Sabata i Fernández, psicòloga.

Josep Maria Terricabras i Nogueras, catedràtic del Departament de Filosofia i director de la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani, Universitat de Girona (UdG).

MEMBRES DESIGNATS PEL GOVERN:

Carles Llorens i Vila, director general de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

Eulàlia Pascual i Lagunas, presidenta de la Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans.

Miquel Puig i Roig, director general de Relacions Institucionals i amb el Parlament de la Generalitat de Catalunya.

El govern de la Generalitat va nomenar Miquel Puig com a nou membre de la Junta de Govern de l'ICIP el mes de juliol, en substitució de Joan Auladell.

ACORDS DE LA JUNTA DE GOVERN

Durant l'any 2013, la Junta de Govern de l'ICIP es va reunir sis vegades en plenari i es va celebrar una reunió de la Comissió de Recerca. De la seva activitat, destaquen els següents punts:

Primer, la Junta decidí ajornar la creació del futur Consell Assessor Internacional de l'ICIP fins a la renovació dels membres de la Junta, pendent de decisions del Parlament i del Consell Català de Foment de la Pau. Es preveu que la creació del Consell es realitzi durant el 2014, un cop finalitzi el procés de renovació de la Junta.

Segon, es va acordar fer una convocatòria orientada a renovar els ajuts predoctorals concedits els anys anteriors, mitjançant l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR), amb una congelació de l'import de l'any anterior. Per raons pressupostàries, es va decidir no convocar nous ajuts predoctorals de nova adjudicació ni tampoc nous ajuts per a treballs de recerca l'any 2013.

Tercer, es va adjudicar el Premi ICIP Constructors de Pau 2013 a Jovan Divjak.

Quart, es va aprovar la formalització de diversos convenis de col·laboració amb altres entitats.

2. COMMEMORACIÓ DELS DIES INSTITUCIONALS

DIA ESCOLAR DE LA NOVIOLÈNCIA I LA PAU, 30 DE GENER

Per commemorar aquesta diada, l'ICIP va fer públic el veredict del Primer Concurs de Lipdubs per la Pau en un acte a la Filmoteca de Catalunya. En el concurs es van presentar 32 vídeos, en què van participar 14.200 persones, i el guanyador va ser l'Institut Vinyet de Sitges pel vídeo *El somni de la Vinyet*.

L'acte, presentat per la periodista de TV3 Laura Solé, va comptar amb la presència del president de l'ICIP, Rafael Grasa, i la directora general d'Educació Infantil i Primària de la Generalitat, Alba Espot. Hi van assistir representants de les nous escoles que van quedar finalistes al concurs i que aspiraven als premis.

Paral·lelament, entre el 30 de gener i el 7 de febrer, els tècnics de l'ICIP van oferir xerrades en diversos instituts de secundària relacionades amb la promoció de la pau amb l'objectiu de conscienciar els joves dels perjudicis que genera la violència. Així, per exemple, l'ICIP va ser present a l'INS Ventura Gassol de Badalona o a l'IES Santa Coloma de Farners.

DIA INTERNACIONAL DE LA PAU, 21 DE SETEMBRE

Com és habitual, l'ICIP va commemorar el Dia Internacional de la Pau amb un acte públic a la seva seu social. Per motius d'agenda, enguany la commemoració es va celebrar el dia 20 de setembre.

En el transcurs de l'acte, el vice-president de l'ICIP, Alfons Banda, va llegir la declaració institucional que marca les prioritats de l'Institut de cara als propers mesos. En aquesta ocasió, la declaració va

posar l'èmfasi en l'educació com a via per construir la pau, amb el títol 'Educar per la pau, construir la pau'.

Seguidament, es va comunicar públicament el guanyador del Premi ICIP Constructors de Pau 2013, atorgat a Jovan Divjak.

Per últim, la directora de l'ICIP, Tica Font, va presentar el projecte audiovisual 'Càpsules de pau', coproduït conjuntament amb el Col·lectiu Contrast i que tindrà continuïtat al llarg del 2014.

3. PREMI ICIP CONSTRUCTORS DE PAU

El Premi ICIP Constructors de Pau es convoca anualment amb l'objectiu de guardonar i reconèixer públicament a persones, col·lectius o entitats que han treballat i han contribuït d'una manera destacada i dilatada a promoure i fomentar la pau.

La primavera del 2013 es va obrir la convocatòria de la tercera edició del premi i la Junta de Govern de l'ICIP, reunida el 5 de setembre per analitzar les candidatures rebudes, va resoldre atorgar el guardó a Jovan Divjak, "pel seu coratge, com a militar, en desobeir les ordres de l'Exèrcit Popular Iugoslau i defensar Sarajevo durant el setge de la Guerra dels Balcans, i posteriorment, per la seva dilatada tasca cívica, amb diverses iniciatives a favor de les víctimes de la guerra".

Així mateix, el 2013 també es va lliurar el Premi ICIP Constructors de Pau 2012 en un emotiu acte al Parlament de Catalunya, el 18 de març. En aquella ocasió, el guardó va recaure en cinc dones: Luz Marina Bernal, Carmenza Gómez, María Sanabria, Melinda Bermúdez i Lucero Carmona, membres del grup de dones colombianes anomenades Mares de Soacha. En l'acte de lliurament del premi van participar les cinc dones, això com diferents organitzacions de su-

port al grup, destacats representants del moviment per la pau i dels grups parlamentaris.

*Lliurament del Premi ICIP Constructores de Pau 2012
a les Mares de Soacha*

4. COMPAREIXENÇA DAVANT EL PARLAMENT DE CATALUNYA

Compareixença davant el Parlament de Catalunya

En compliment de la Llei 14/2007 de creació de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP), el president de la institució, Rafael Grasa, va comparèixer el 18 d'octubre a la Comissió d'Acció Exterior, Unió Europea i Cooperació del Parlament de Catalunya per presentar l'Informe Anual d'Activitats - Memòria ICIP 2012.

Rafael Grasa va retre comptes de la feina realitzada per l'ICIP al llarg del 2012 i va esbossar les línies de treball de l'Institut per als mesos futurs. La compareixença del president de l'ICIP va rebre les felicitacions dels portaveus de tots els grups parlamentaris.

MEMÒRIA D'ACTIVITATS EN FUNCIÓ DELS EIXOS DEL PLA PLURIENNAL

EIX 1 (FINALISTA): RECERCA

El desenvolupament de programes de recerca, la concessió d'ajuts, la publicació de treballs d'investigació o el manteniment de la biblioteca són les principals línies d'actuació que porta a terme l'ICIP dins l'Eix 1 del Pla Pluriennal, el qual estableix la construcció d'una línia sòlida de recerca.

1. PROGRAMES DE RECERCA

D'acord amb la línia estratègica 1 del Pla Pluriennal, centrada en construir una línia sòlida de recerca, l'ICIP ha continuat treballant el 2013 els dos programes de recerca que té en marxa.

PROGRAMA DE RECERCA: 'CONFLICTES ARMATS: DRET I JUSTÍCIA'

Dins d'aquest programa, dirigit pel catedràtic de la Universitat Rovira i Virgili i membre de la Junta de Govern de l'ICIP, Antoni Pigrau, s'han organitzat el 2013 dos seminaris.

En primer lloc, el dies 17 i 18 de gener es va celebrar a Barcelona una segona edició del seminari 'Empreses en contextos de conflicte', com a continuació de les jornades celebrades l'octubre de 2011. L'objectiu fou consolidar un grup de recerca internacional que investigui, de manera interdisciplinària, el rol i les responsabilitats de les empreses

en relació amb el mercat d'armes, la provisió de serveis militars i de seguretat, i l'explotació i el comerç dels recursos naturals. D'aquest seminari se n'ha publicat el llibre *Companies in conflict situations. Building a research network on business, conflicts and human rights*, dins la col·lecció ICIP Research.

En segon lloc, el dies 28 i 29 de novembre va tenir lloc a Tarragona l'edició XVI del seminari 'Dret Internacional Humanitari', coorganitzat per l'ICIP, la Universitat Rovira i Virgili i la Creu Roja de Tarragona. En aquest cas, el seminari va abordar qüestions com la investigació i l'enjudiciament per crims de violència sexual o la conducta i responsabilitat dels membres d'operacions de manteniment de la pau.

D'altra banda, en el marc d'aquest programa s'han publicat els següents informes:

- *Los crímenes de naturaleza sexual en el Derecho internacional humanitario*, per Isabel Lirola i Magdalena M. Martín.
- *Las operaciones de paz y la aplicación del Derecho internacional humanitario*, per Júlia Gifra.
- *Empresas militares y de seguridad y el Derecho internacional humanitario*, per Jaume Saura i Marta Bitorsoli.

PROGRAMA DE RECERCA : 'SEGURETAT HUMANA, TRANSFORMACIÓ DE CONFLICTES I INVESTIGACIÓ PER LA PAU'

En el marc d'aquest programa, dirigit per Rafael Grasa, president de l'ICIP i professor de Relacions Internacionals de la Universitat Autònoma de Barcelona, l'ICIP participa en un projecte de recerca sobre sobirania i autogovern en col·laboració amb el Peace Research Institute Oslo (PRIO) i l'OKD Institute of Social Change and Development de l'Índia.

El projecte, amb el títol ‘Sobirania imaginada’ i finançat pel Research Council of Norway, té com a objectiu entendre com els diversos actors en els conflictes contemporanis perceben i articulen els conceptes de sobirania, autogovern i autonomia. S’investigaran diferents alternatives d’autodeterminació en els conflictes actuals de sobirania, així com l’evolució de les noves reclamacions formulades pels Estats i pels seus contendents en un context global. En concret, el projecte preveu l’estudi de tres casos: l’ICIP analitza el cas del País Basc i Catalunya; el PRIO aborda el cas de Xipre; i l’OKD se centra en els moviments separatistes del nord-est de l’Índia.

El mes de novembre, l’ICIP va presentar públicament els primers resultats de la recerca al seminari ‘Reptes en la construcció de la pau’, que va tenir lloc a Barcelona coorganitzat amb la xarxa AIPAZ. De cara al 2014, l’ICIP i el PRIO tenen previst celebrar un congrés al País Basc i, posteriorment, el resultat final del projecte es publicarà com a article en una revista acadèmica.

D’altra banda, en el marc del programa ‘Seguretat humana, transformació de conflictes i investigació per a la pau’, el mes de maig es va celebrar al Parlament de Catalunya una de les sessions de les Meses Europees de Pau, convocada per les Comissions de Pau del Senat i la Cambra de Representants de Colòmbia, l’ICIP, la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia i l’Escola de Cultura de Pau de la UAB. Les Meses Europees de Pau, que a banda de Barcelona també s’han reunit a París, Londres i Brussel·les, són un espai de trobada perquè colombians residents a Europa facin arribar les seves propostes a les negociacions entre el govern colombià i les FARC.

Una part important de les activitats d’aquest programa de recerca estan orientades al procés de construcció de pau a Colòmbia i per això, durant el 2013, els membres de l’ICIP Rafael Grasa i Elena Grau han portat a terme diverses sessions de treball al país.

Així mateix, dins del mateix programa, el 2013 s'ha continuat treballant en la publicació de la sèrie ICIP Policy Papers i de l'ICIP Dossier Bibliogràfic.

2. WORKING PAPERS

La col·lecció ICIP Working Papers pretén crear un fòrum de debat i discussió sobre temes relacionats amb la pau, els conflictes i la seguretat, amb textos accessibles, valuosos i revisats per experts. Al llarg del 2013 s'han publicat els següents títols, traduïts a una o més llengües:

2013/1. *La societat civil global: les complexitats d'un espai de contestació*, per Núria Suero Comellas (en català)

2013/2. *Conflicte, pau i democràcia en l'àmbit local: una proposta d'anàlisi comparativa*, per l'Institut de Govern i Polítiques Públiques, IGOP (en català)

2013/3. *El conflicto de las papeleras entre Argentina y Uruguay. ¿Resolución o transformación?*, per Juan Ignacio Hernández Beloqui (en castellà)

2013/4. *De Madres de Soacha a sujetas políticas: capacidad de agencia ante la impunidad en Colombia. Reconstrucción de un caso desde una mirada feminista para un litigio estratégico*, per Rocío Mateo Medina (en castellà)

2013/5. *La memoria histórica, ¿activo transformador de la desigualdad de género?*, per Marta Grau Repullo (en castellà)

2013/6. *New quantitative estimates on long-term military spending in Spain (1850-2009)*, per Oriol Sabaté Domingo (en anglès)

2013/7. *La transición geográfica de Asia Central en el nuevo contexto geopolítico*, per Elvira Sánchez Mateos, Aurèlia Mañé Estrada, Carmen de la Cámara i Laura Huici Sancho (en castellà)

2013/8. *L'est del Congo: arribarà mai el final de la guerra?*, per Gérard Prunier (en català)

3. COL·LECCIÓ ICIP RESEARCH

L'ICIP ha creat el 2013 una nova col·lecció de llibres, anomenada ICIP Research, que recull els resultats d'activitats organitzades per l'Institut relacionades amb la recerca per la pau i la noviolència. L'objectiu d'aquesta nova col·lecció, adreçada especialment a l'àmbit acadèmic i a treballadors de pau, és difondre textos que poden ajudar a la reflexió i a la formació. Els textos es publiquen en qualsevol de les quatre llengües de la col·lecció: català, castellà, anglès o francès.

El primer títol publicat de la col·lecció és el següent:

- *Companies in conflict situations. Building a research network on business, conflicts and human rights*, ICIP Research 01 (publicat en anglès).

4. POLICY PAPERS

La col·lecció Policy Papers s'emmarca en el programa de recerca 'Seguretat humana, transformació de conflictes i investigació per la pau' i té per objectiu proporcionar un fòrum per a l'anàlisi de qüestions cabdals relacionades amb les polítiques públiques en el camp de la pau i de la seguretat, amb recomanacions per millorar-ne l'acció.

Els Policy Papers es publiquen en format electrònic en català, castellà i anglès, i es poden consultar a l'apartat de 'Publicacions' del web del l'ICIP. Aquests són els títols publicats durant el 2013:

2013/1. *El paper de la Unió Africana a Somàlia: quin futur per l'operació de pau de l'AMISOM?*, per Núria Ramis Seguí.

2013/2. *Didàctica de la història i educació per la pau en temps de crisi: com construir un futur compartit basat en el diàleg i la pau?*, per Gemma Tribó Traveria.

2013/3. *La memòria històrica a Colòmbia: cap a una política pública amb perspectiva de gènere*, per Marta Grau Repullo.

5. DOCUMENTS I INFORMES

L'ICIP, dins la col·lecció de 'Documents', ha publicat les relatories dels següents seminaris:

2013/10. *Les institucions medievals de pau a Catalunya*. Relatoria de les jornades organitzades per l'ICIP l'octubre de 2012 al Parlament de Catalunya.

En la col·lecció 'Informes' s'han publicat els següents títols:

2013/07. *República Democràtica del Congo: Un estat de la qüestió*, per Josep Maria Royo (en català)

2013/08. *Los crímenes de naturaleza sexual en el Derecho internacional humanitario*, per Magdalena M. Martín i Isabel Lirola (en castellà i anglès)

2013/09. *Transitional Justice Process in Nepal*, per Carlos Fernández Torné (en anglès)

2013/10. *Empresas militares y de seguridad y el Derecho internacional humanitario*, per Jaume Saura i Marta Bitorsoli (en castellà i anglès)

2013/11. *Las operaciones de paz y la aplicación del Derecho internacional humanitario*, per Júlia Gifra.

De les col·leccions de Documents, Informes i Resultats de Recerca, el 2013 també s'han traduït els següents treballs:

2012/06. *La responsabilitat penal del personal de Naciones Unidas*, per Xavier Pons (traduït a l'anglès)

2012/04. *La política de exportaciones de armamento de los países de la Unión Europea a África (2002-2010)* (traduït a l'anglès)

Per últim, al marge de les col·leccions de l'ICIP, el 2013 també s'ha publicat el treball *Observatori de llibres de text. Anàlisi dels llibres de text de Ciències Socials des d'una perspectiva de pau (Quart d'ESO, 2008-2011)*. Aquest informe ha estat elaborat per l'Observatori de llibres de text de l'ICIP i dirigit per Jaume Botey.

6. BIBLIOTECA I CENTRE DE DOCUMENTACIÓ

La línia estratègica 3 de l'Eix de Recerca recull el compromís d'establir i mantenir una biblioteca, presencial i digital, que permeti i afavoreixi la recerca i la transferència de coneixements.

La biblioteca de l'ICIP ha especialitzat el seu fons en temes de construcció de pau i noviolència, tot procurant ser exhaustius en l'adquisició de monografies que tractin sobre aquest àmbit. A més, el seu abast temàtic abasta els conflictes armats, el dret i legislació internacional, la ciència política, les relacions internacionals, la seguretat,

el desarmament, el terrorisme, la cooperació pel desenvolupament i els moviments socials.

La biblioteca està oberta al públic en general, disposa d'una sala de consulta i el seu principal servei és el de préstec. Totes les obres disponibles a l'ICIP es poden consultar al Catàleg de la Xarxa de Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya (XBEG), de la qual forma part. Enguany s'ha procedit a la migració cap a un nou programa de gestió de la biblioteca, Millennium, que ha permès una major agilitat i facilitat de treball tant en la part de catalogació dels materials com en la part de circulació –préstecs, usuaris, reserves, etc.-.

Durant l'any 2013 es van catalogar 810 exemplars nous i es van deixar en préstec 280 documents. En total, la biblioteca disposa de 5.610 volums, la majoria llibres, però també materials audiovisuals.

A més de l'apartat de monografies i llibres, la biblioteca va posar a disposició dels seus usuaris l'accés a diverses base de dades de Sage i Taylor & Francis, que buiden centenars de publicacions especialitzades de l'àmbit. Dins aquesta base de dades, l'ICIP ha disposat d'un servei de consulta d'exemplars de l'any en curs i retrospectius de 155 revistes electròniques especialitzades en pau i conflictes. Per tal de completar el ventall d'accessos a publicacions en línia, la biblioteca compta també amb la subscripció a revistes en paper.

Les publicacions de l'ICIP són buidades i catalogades als repositoris de documents Recercat (Repositori de Recerca de Catalunya <http://www.recercat.cat/>) i SSRN (Social Science Research Network <http://www.ssrn.com/>).

DIGITALITZACIÓ DE LES REVISTES DEL MOVIMENT PER LA PAU

La recerca de la memòria història i del pensament i l'acció pacifista a Catalunya constitueix un objectiu de l'ICIP. En aquest sentit, el 2013 s'ha procedit a la digitalització de revistes editades per entitats i associacions vinculades al moviment per la pau català. El projecte permet difondre uns fons poc coneguts i bastant difícils de localitzar atès el seu caràcter especial, sovint allunyat de les cadenes editorials habituals, i la seva dispersió en el territori català.

En una primera fase, s'ha seleccionat un llistat de les revistes més significatives de l'època per tal de localitzar-ne les col·leccions completes, digitalitzar-les i fer-les de consulta pública. Les revistes digitalitzades – i que es poden consultar a través del web de l'ICIP, són les següents: *Diari de la pau*, *En peu de pau*, *En pie de paz*, *Mocador*, *La pau: diari de la pau*, *Pax* i *La puça i el general*.

La digitalització ha estat possible gràcies a la col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya, que impulsa el projecte de digitalització del patrimoni hemerogràfic català, que rep el nom d'Arxiu de Revistes Catalanes Antiques (ARCA). Es tracta d'un portal únic d'accés obert a col·leccions, preferentment completes, de publicacions periòdiques ja tancades que han estat representatives dins de la cultura i la societat catalana siguin d'àmbit local, nacional o internacional.

ICIP DOSSIER BIBLIOGRÀFIC

Els Dossiers Bibliogràfics recullen els articles més rellevants sobre pau i seguretat publicats a les revistes que estan disponibles a la biblioteca de l'ICIP. Cada dossier divideix els articles en 8 categories (seguretat humana, transformació i resolució de conflictes, construcció de pau i operacions de pau, investigació per la pau, educació per la pau i cultura de pau, justícia en transicions i justícia penal, drets

humans i seguretat privada) i també inclou una secció específica sobre un tema d'actualitat.

L'ICIP Dossier Bibliogràfic es publica en format electrònic quatre vegades l'any en català, castellà i anglès. Aquests són els números publicats el 2013:

- ICIP Dossier Bibliogràfic Núm. 8 (hivern). Tema especial: La percepció de la sobirania en conflictes en curs sobre l'autogovern, l'autonomia i els estats en construcció.
- ICIP Dossier Bibliogràfic Núm. 9 (primavera). Tema especial: Tibet.
- ICIP Dossier Bibliogràfic Núm. 10 (tardor). Tema especial: Sàhara Occidental.

7. OBSERVATORIS I DOSSIERS TEMÀTICS

L'ICIP té en funcionament, al seu web, tres observatoris especialitzats, els quals volen ser un espai de seguiment, avaluació i reflexió al voltant d'aspectes significatius del foment de la pau, d'acord amb la línia estratègica 4 de l'Eix de Recerca del Pla Pluriennal de l'ICIP.

OBSERVATORI DELS LLIBRES DE TEXT D'ENSENYAMENT OBLIGATORI

L'objectiu d'aquest observatori és analitzar críticament el tractament que fan els llibres de text d'història i ciències socials de les diferents formes de violència, conflictes i dels processos de pau, amb una metodologia comparada i exàmens regulars per, després, proposar eventuais canvis.

D'acord amb aquesta finalitat, l'ICIP ha publicat un primer informe titulat *Anàlisi dels llibres de text de ciències socials des d'una perspectiva de pau (Quart d'ESO, 2008-2011)*, el qual es va presentar el mes de gener a Barcelona en un acte adreçat a professionals de l'ensenyament.

Relacionat amb aquest observatori, el 2013 també s'ha publicat l'ICIP Policy Paper *Didàctica de la història i educació per la pau en temps de crisi: com construir un futur compartit basat en el diàleg i la pau?*, de Gemma Tribó.

OBSERVATORI DEL CICLE ARMAMENTISTA ESPANYOL

Aquest observatori conté informació relacionada amb els pressupostos, les inversions, les exportacions i la despesa en R+D en temes de defensa, així com de les forces armades i les operacions militars de l'estat espanyol a l'exterior, per tal de poder analitzar-ne l'evolució dels darrers anys i extreure conclusions sobre els efectes que tenen les armes en el desenvolupament humà dels països. Durant el 2013 s'han actualitzat les xifres de despesa dels diferents capítols analitzats.

OBSERVATORI DEL MOVIMENT PER LA PAU

Aquest observatori s'ha posat en funcionament el 2013 amb un espai al web de l'ICIP que conté informació relacionada amb les organitzacions, entitats i institucions del moviment per la pau català, espanyol i internacional. D'aquesta manera, l'observatori permet consultar les dades dels principals actors del moviment per la pau, les accions i campanyes que duen a terme, les principals publicacions del sector i les oportunitats de formació, reglada i no reglada, en temes de pau i resolució de conflictes.

DOSSIERS TEMÀTICS

El web de l'ICIP disposa d'un apartat anomenat 'Dossiers temàtics' concebut per recopilar informació sobre qüestions d'interès de l'Institut. Actualment hi ha dos dossiers temàtics en marxa.

El primer, inaugurat el 2011, fa referència al Tractat de Comerç d'Armes. Aquest dossier s'ha anat actualitzant durant el 2013 amb la documentació referent a la darrera Conferència Diplomàtica sobre el Tractat i a la seva aprovació definitiva per part de l'Assemblea General de les Nacions Unides, el mes d'abril. També s'hi poden consultar les notícies sobre el Tractat publicades en mitjans de comunicació d'arreu del món, un llistat de recursos web o anàlisis i reflexions d'experts internacionals.

El segon dossier temàtic fa un seguiment de l'activitat anual de les Nacions Unides en temes de pau, resolució de conflictes i seguretat. Aquest apartat conté documentació generada pels diferents òrgans de l'ONU, en particular l'Assemblea General, el Consell de Seguretat, el Consell de Drets Humans i la Comissió de Consolidació de la Pau.

8. SEMINARIS DE RECERCA

Els seminaris de recerca són un espai de debat en què els autors de les investigacions finançades per l'ICIP presenten els seus treballs en curs, amb l'objectiu de recollir suggeriments i conclusions, i fomentar la reflexió. Durant l'any 2013, s'ha organitzat les següents sessions:

'JUSTÍCIA EN TEMPS DE TRANSICIONS I DRETS ECONÒMICS, SOCIALS I CULTURALS' (ABRIL)

En aquesta sessió es va presentar el treball de recerca finançat per l'ICIP -dins la convocatòria R-ICIP 2011- i desenvolupat pel grup d'investigació 'Àrea de Dret internacional públic i Relacions internacionals' de la Universitat de Barcelona. La sessió va tenir lloc a la seu de l'ICIP i va comptar amb les intervencions de Rafael Grasa, president de l'Institut, i Felipe Gómez, professor de la Universitat de Deusto. L'acte fou coorganitzat amb la Facultat de Dret de la UB.

SEMINARI DE RECERCA SOBRE EL DRET INTERNACIONAL HUMANITARI (MAIG)

Sessió de treball per a presentar els diferents treballs de recerca relacionats amb el Dret internacional humanitari finançats per l'ICIP i que aborden qüestions com la irrupció de les empreses privades de seguretat, la responsabilitat penal del personal destinat a operacions de manteniment de la pau o els crims sexuals. El seminari va comptar amb les intervencions dels autors Xavier Pons, Isabel Lirola, Magdalena Martín i Jaume Saura, així com del director del programa de recerca 'Conflictes armats: dret i justícia', Antoni Pigrau.

SEMINARI DOCTORIAL: ESTAT DE LES TESIS DOCTORALS FINANÇADES AMB AJUTS DE L'ICIP (MAIG)

En aquesta sessió es van presentar quatre treballs de recerca en curs d'elaboració, amb ajuts de l'ICIP per a formació de personal investigador:

Teoria i pràctica del pensament pacifista, per Aitor Díaz; *Conflicte, discriminació i mediació als centres educatius. Imatges, experiències i participació dels fills i filles d'immigrants als instituts de Catalunya*, per Rita Villar; *Análisis del discurso de la memoria social del 'conflicto' armado colombiano e imaginarios sociales de las alternativas de pacificación*, per Juan Carlos Arboleda; i *La industria minera extractiva de metales en territorios indígenas de Latinoamérica: conflictos jurídicos y aspectos medioambientales*, per Marcos Javier Rios.

9. AJUTS PREDOCTORALS I A LA INVESTIGACIÓ

L'any 2013 l'ICIP ha procedit a renovar els ajuts vigents destinats a universitats i centres de recerca per a la contractació de personal investigador novell (FI-ICIP) per a un nou exercici. D'una banda, d'acord amb la resolució de 31 de gener de 2013, es va renovar la concessió de 16 ajuts per un import total de 267.944,32 euros, per a l'exercici anual. D'altra banda, amb data de 17 de desembre, la Junta de Govern de l'ICIP va aprovar la convocatòria de renovació, per a l'exercici del 2014, d'un màxim d'11 ajuts per un import total de 183.605, 84 euros. Convé destacar que el 2013 es diposità la primera tesi doctoral finançada amb aquests ajuts, que serà defensada i qualificada durant el 2014.

Per raons de constricció pressupostària, l'ICIP no ha obert noves convocatòries d'aquesta línia d'ajuts FI-ICIP ni tampoc dels ajuts per a projectes de recerca en l'àmbit de la pau (R-ICIP), gestionats a través de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR).

En relació als ajuts atorgats en anys anteriors, cal mencionar que el 2013 el CIDOB ha publicat el llibre *El islam político en el Mediterráneo. Radiografía de una evolución*, de l'editor Ferran Izquierdo.

El llibre s'ha realitzat a partir de dos projectes d'investigació finançats amb els ajuts R-ICIP 2011 ('Factor religiós i conflictes violents al Nord d'Àfrica, Orient Mitjà i Turquia: Presència i visibilitat a Catalunya des d'una perspectiva comparada' i 'Les revoltes àrabs. De la violència unilateral al a guerra: Participació i impacte de l'Islam polític').

Així mateix, a partir d'un ajut R-ICIP 2011 s'ha finançat part del documental *Kásuumaay, una experiència de pau a Casamance*, dirigit per Xavier Puigserver.

EIX 2 (FINALISTA): FORMACIÓ, DIFUSIÓ I TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT

Tal com estableix l'Eix 2 del Pla Pluriennal, dedicat a la formació i difusió, l'ICIP porta a terme periòdicament l'organització de seminaris i jornades, cicles de debats, tertúlies i taules rodones, la publicació de llibres i la producció d'exposicions i materials audiovisuals. L'objectiu de totes aquestes activitats és difondre el coneixement teòric i pràctic vinculat a l'anàlisi de conflictes, l'educació i la cultura de la pau, la noviolència i la resolució pacífica dels conflictes, i la construcció de la pau en general.

1. SEMINARIS I JORNADES

SEMINARI INTERNACIONAL 'EMPRESSES EN CONTEXTOS DE CONFLICTE' (GENER)

Celebrat els dies 17 i 18 de gener, aquest seminari ha estat la continuació de les jornades celebrades l'octubre del 2011 i ha tingut com a objectiu consolidar un grup de recerca internacional que investigui, de manera interdisciplinària, el rol i les responsabilitats de les empreses en relació amb el mercat d'armes, la provisió de serveis militars i de seguretat, i l'explotació i el comerç dels recursos naturals. El seminari va reunir acadèmics i membres de diferents organitzacions, com ara Amnistia Internacional, Sherpa o el Centre of Constitutional Rights.

*Seminari internacional
'Empreses en contextos
de conflicte'*

SEMINARI 'REPTES EN LA CONSTRUCCIÓ DE LA PAU' (NOVEMBRE)

L'ICIP va organitzar, juntament amb la xarxa AIPAZ, aquest seminari per debatre sobre l'agenda present i futur de la investigació de la pau. Les jornades van tenir lloc els dies 27 i 28 de novembre a Barcelona i van tractar sobre qüestions diverses com l'educació per la pau, els reptes que suposen els *drones* o vehicles aeris no tripulats, la construcció de la pau en casos concrets com Colòmbia o Sierra Leone, o la justícia en períodes de transició. També hi va haver una sessió dedicada al projecte que l'ICIP porta a terme amb el PRIO noruec sobre sobirania imaginada, concretament sobre l'exercici de la sobirania a Catalunya, el País Basc i Escòcia.

XVI SEMINARI DRET INTERNACIONAL HUMANITARI (NOVEMBRE)

Els dies 28 i 29 de novembre va tenir lloc a Tarragona l'edició XVI del seminari 'Dret Internacional Humanitari', coorganitzat per l'ICIP, la Universitat Rovira i Virgili i la Creu Roja de Tarragona. En aquest cas, el seminari va abordar qüestions com el dret internacional humanitari i les empreses privades de seguretat, la investigació i l'enjudiciament per crims de violència sexual o la conducta i responsabilitat dels membres d'operacions de manteniment de la pau. El seminari va comptar amb la participació dels professors Isabel Lirola, Antoni Pigrau, Xavier Pons o Jaume Saura.

JORNADA 'L'ESPERANÇA D'UN ALTRE FUTUR' (DESEMBRE)

L'ICIP va reunir el dia 10 de desembre una trentena de dones, actives per la pau de Catalunya i de fora, a la jornada de treball 'L'esperança d'un altre futur. Memòria i Veritat de Dones Colombianes' amb l'objectiu de debatre sobre la situació de la dona a Colòmbia, en el context del conflicte armat. Els debats van tenir com a punt de

partida l'informe *La verdad de las mujeres. Víctimas del conflicto armado en Colombia*, de la Comisión de Verdad y Memoria de Mujeres Colombianas, que l'ICIP va presentar a Barcelona. La tècnica de l'ICIP, Elena Grau, va participar com a investigadora en l'elaboració de l'informe.

2. DEBATS, TERTÚLIES, PRESENTACIONS I TAULES RODONES

Amb l'objectiu de fomentar el debat i la reflexió sobre els temes de treball de l'ICIP, i per donar visibilitat a la tasca i materials produïts per l'Institut, el 2013 s'han organitzat aquest seguit d'activitats obertes al públic.

PRESENTACIÓ DEL DOCUMENTAL 'ZIZTADAK/TÁBANOS' (GENER)

Aquest documental, realitzat per Bidea Helburu i Fora de Quadre, mostra l'activisme no violent present al País Basc, sovint eclipsat pels episodis de violència. L'ICIP va organitzar-ne la projecció a la Filmoteca de Catalunya, en una sessió en la qual van participar els autors del treball i l'activista basca Mabel Cañada.

PRESENTACIÓ DEL PRIMER INFORME SOBRE ELS LLIBRES DE TEXT (GENER)

L'ICIP va presentar al gener el primer informe resultat de l'Observatori de Llibres de Text que analitza els valors transmesos als llibres escolars de 4rt d'ESO, concretament els àmbits de concepció de pau, cultura de pau, educació per la pau i violències. La presentació va tenir lloc al Palau Robert de Barcelona, en una jornada de debat que va comptar amb la participació de la directora de l'ICIP, Tica Font; els professors Jaume Botey i Gemma Tribó; i les investigadores de l'Escola de Cultura de Pau Míriam Acebillo i Cécile Barbeito.

ESTRENA DEL DOCUMENTAL 'FLAMES. L'IMPACTE DE LES IMMOLACIONS A L'EXILI TIBETÀ' (FEBRER)

Documental de Namuss Film sobre les conseqüències polítiques i socials de l'onada d'autoimmolacions en senyal de protesta que s'han produït a l'interior del Tibet, en el marc del conflicte històric que manté amb la Xina. El treball ha estat coproduït per l'ICIP i es va presentar a la Filmoteca de Catalunya en un acte amb els autors del reportatge. A la projecció també hi va participar el president de l'ICIP, Rafael Grasa, i el director de l'Observatori del Tibet i Casa Àsia de la Universitat de Barcelona, Josep Lluís Alay.

COL·LOQUI AMB LES MARES DE SOACHA (MARÇ)

Luz Marina Bernal i María Sanabria, dues de les Mares de Soacha guardonades amb el Premi ICIP Constructors de Pau, van compartir les seves experiències en la recerca de veritat, justícia i reparació per la mort dels seus fills a Colòmbia en un acte al Palau Moja de Barcelona. L'ICIP va organitzar aquest col·loqui en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona, Casa Amèrica Catalunya, Intermón Oxfam i la Taula per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia.

TERTÚLIA AMB CARLOS MARTIN BERISTAIN (MAIG)

Dins del cicle de tertúlies sobre el País Basc, iniciat el 2011, l'ICIP va convidar el metge i especialista en atenció a les víctimes Carlos Martin Beristain per presentar la feina de la *Comisión de Valoración de Sufrimientos Injustos*, de la qual és membre. En l'acte també va participar Txema Urkijo, coordinador i assessor de la Secretaria General de Pau i Convivència del País Basc.

PRESENTACIÓ DEL DOCUMENTAL 'GLENCREE, EL CAMINO RECORRIDO JUNTOS' (MAIG)

Dins els actes que l'ICIP organitza periòdicament relacionats amb el procés de pau al País Basc, al mes de maig va tenir lloc la projecció d'aquest documental sobre el projecte Glencree, que ha reunit víctimes d'ETA, del GAL i d'altres grups d'extrema dreta. La projecció del documental, coorganitzada amb l'Euskal Etxea de Barcelona, va anar seguida d'un col·loqui amb Carlos Martin Beristain, un dels dinamitzadors de la iniciativa.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME 'EL OASIS DE LA MEMORIA' (JUNY)

Per abordar el conflicte del Sàhara Occidental des del punt de vista dels drets humans, l'ICIP va convidar Carlos Martin Beristain, metge i expert en atenció a les víctimes, per presentar l'informe *El Oasis de la Memoria. Memoria histórica y violaciones de derechos humanos en el Sáhara Occidental*. L'acte va tenir lloc a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona i es va organitzar juntament amb l'Institut de Drets Humans de Catalunya i l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE 'LLIBERTAT SENSE POR I ALTRES ESCRITS' (JUNY)

En col·laboració amb Casa Àsia i Angle Editorial, l'ICIP va presentar a Barcelona aquesta obra de l'opositora birmana i Premi Nobel de la Pau Aung San Suu Kyi, editada dins la col·lecció 'Clàssics de la Pau i la Noviolència'. La presentació va comptar amb les intervencions del filòsof Fèlix Martí i la catedràtica de Dret internacional públic i Relacions internacionals, Caterina Garcia.

CONFERÈNCIA 'ARMAMENT NUCLEAR: ACABEM AMB L'AMENAÇA' (JULIOL)

Emmarcada en la Setmana Mundial per l'Abolició Nuclear, l'ICIP – juntament amb FundiPau i el Centre Delàs d'Estudis per la Pau – va organitzar aquesta jornada per reflexionar sobre els perills de l'armament nuclear. L'acte va comptar amb les ponències de Robert Jacobs, investigador de l'Hiroshima Peace Institute; Xavier Bohigas, investigador del Centre Delàs d'Estudis per la Pau; i Jordi Armadans, director de FundiPau.

PROJECCIÓ DEL DOCUMENTAL 'RETRATOS DE FAMILIA' (SETEMBRE)

En col·laboració amb la Taula per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia i l'Institut de Drets Humans de Catalunya, l'ICIP va organitzar la projecció d'aquest documental sobre la desaparició i execució extrajudicial dels fills de les Mares de Soacha colombianes. La projecció va tenir lloc als cinemes Méliès de Barcelona i va comptar amb la participació de la directora del documental, Alexandra Cardona Restrepo.

CONFERÈNCIA SOBRE EL PROCÉS DE PAU A COLÒMBIA (OCTUBRE)

L'economista colombià Luis Jorge Garay va oferir la conferència 'Balanç socioeconòmic de l'agenda de l'Havana' a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona en un acte coorganitzat per l'ICIP, la Fundació Solidaritat UB i el col·lectiu Colòmbia en Pau. Garay va abordar el procés de pau a Colòmbia en un moment de diàleg entre el govern colombià i les FARC.

PRESENTACIÓ DE LA DIGITALITZACIÓ DE LES REVISTES DEL MOVIMENT PER LA PAU (OCTUBRE)

L'ICIP va presentar, en un acte públic a la seu social, el projecte de digitalització de les revistes més emblemàtiques del moviment per la pau català, portat a terme en col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya. L'acte va comptar amb la xerrada del professor Martí Marin, expert en els moviments socials, i amb les intervencions de la directora de l'hemeroteca de la Biblioteca de Catalunya, M. del Tura Molas; la directora de l'ICIP, Tica Font; i el responsable de la Biblioteca de l'ICIP, Guifré Miquel.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME 'LA VERDAD DE LAS MUJERES' (DESEMBRE)

L'ICIP va organitzar un acte públic al Centre Cívic Pati Llimona de Barcelona per presentar l'informe *La verdad de las mujeres. Víctimas del conflicto armado en Colombia*, de la Comisión de la Verdad y Memoria de Mujeres Colombianas, en el qual ha col·laborat la tècnica de l'Institut Elena Grau. La presentació va comptar amb les intervencions de Marina Gallego, de la Ruta Pacífica de las Mujeres Colombianas; Carlos Martín Beristain, especialista en atenció a les víctimes; i Elena Grau i Tica Font, de l'ICIP.

3. GRUP DE LECTURA I REFLEXIÓ

L'àrea de Formació i Difusió va organitzar els mesos de novembre i desembre una nova edició del Grup de Lectura i Reflexió, la tercera, dedicada a analitzar el llibre *Sobre la violència*, de Hannah Arendt (editat per l'ICIP i Angle Editorial dins la col·lecció 'Clàssics de la Pau i la Noviolència').

El Grup es va reunir en quatre sessions, coordinades per Vicent Martínez Guzmán, doctor en filosofia, director honorífic de la Càtedra UNESCO de Filosofia per la Pau i promotor de programes d'Estudis per la Pau i el Desenvolupament a diverses universitats.

Sessió del Grup de Lectura i Reflexió, a la seu de l'ICIP

4. PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

REVISTA PER LA PAU / PEACE IN PROGRESS

El 2013 s'han publicat tres números de la revista electrònica *Per la Pau / Peace in Progress*, disponibles al web de l'ICIP. Cada número de la revista tracta sobre un tema monogràfic i es publica en català, castellà i anglès. La revista ha anat augmentant el nombre de subscriptors des del seu inici. En català té 1.348 subscriptors; en castellà, 374 i en anglès, 251.

Aquests són els números publicats el 2013:

Número 16– juny 2013: *Què ens aporta el Tractat de Comerç d'Armes?*, coordinat per Sabina Puig i Léonie van Tongeren

Número 17 – setembre 2013: *L'educació per la pau avui: com són els nostres llibres de text?*, coordinat per Xavier Alcalde

Número 18 – novembre 2013: *Conflictes pels recursos*, coordinat per Pablo Aguiar.

ICIP E-BUTLLETINS

Els butlletins electrònics s'envien de forma mensual i recullen les notícies més rellevants referides a l'ICIP, incloent-hi les publicacions, així com les activitats que organitza l'Institut. Té 1.235 subscriptors.

Durant l'any 2013 s'han publicat els següents números de l'e-Butlletí:

- e-Butlletí número 36 (gener de 2013)
- e-Butlletí número 37 (febrer de 2013)
- e-Butlletí número 38 (abril de 2013)
- e-Butlletí número 39 (maig de 2013)
- e-Butlletí número 40 (juny de 2013)
- e-Butlletí número 41 (juliol de 2013)
- e-Butlletí número 42 (setembre de 2013)
- e-Butlletí número 43 (octubre de 2013)
- e-Butlletí número 44 (novembre de 2013)
- e-Butlletí número 45 (desembre de 2013)

5. EXPOSICIONS I PRODUCCIÓ DE MATERIALS AUDIOVISUALS

Dins l'àrea de Formació i Difusió, l'ICIP produeix periòdicament exposicions i materials audiovisuals que tenen com a finalitat contribuir al treball de sensibilització a favor de la pau. Tots aquests materials es poden consultar a l'apartat 'Banc de recursos' del web de l'ICIP i estan a disposició de les entitats, organitzacions i administracions que ho sol·licitin per a fer-ne difusió.

EXPOSICIÓ 'CAMPANYES. COL·LECTIUS. PERSONES. 30 ANYS DEL MOVIMENT PER LA PAU A CATALUNYA'

Durant tot l'any 2013 s'ha pogut visitar a la seu social de l'ICIP aquesta exposició que reuneix cartells i fotografies i altres materials gràfics produïts a Catalunya entre el 1971 i el 2003. La mostra està organitzada en tres blocs temàtics: les accions a favor de l'objecció de consciència, la insubmissió, l'antimilitarisme i l'objecció fiscal; el desarmament i la fi dels blocs militars, la desnuclearització i la no pertinença de l'estat espanyol a l'OTAN; i les massives mobilitzacions contra la Guerra del Golf (1991) i la invasió a l'Iraq (2003).

EXPOSICIÓ 'LÍBIA, ANY ZERO'

La mostra, del fotògraf Alfonso Moral, apropa al públic el conflicte viscut a Líbia l'any 2011 durant la revolta del poble libí contra el règim de Muammar al-Gaddafi. L'exposició es va inaugurar el 2012 a la seu de l'ICIP i durant el 2013 es va poder veure a l'Ajuntament d'Altafulla (Tarragonès), al Museu de Sant Boi de Llobregat (Baix Llobregat), a la Casa de la Cultura de Lloret de Mar (Selva), al Centre d'Art Contemporani La Sala de Vilanova i la Geltrú (Garraf) i al Campus de Cappeda de la Universitat de Lleida (Segrià).

EXPOSICIÓ 'PARAULES DESCALCES. DONES FENT PAU'

Aquesta mostra fotogràfica, creada per Dani Lagartofernández i produïda per l'ICIP el 2010, presenta els retrats de tretze dones compromeses amb la pau i els drets humans a Israel i Palestina. Des de la seva creació, l'exposició ha recorregut diversos municipis catalans. El 2013 es va poder visitar a la Casa de Cultura d'Olesa de Montserrat (Baix Llobregat) i a la Capella Sants Metges de Lloret de Mar (Selva).

EXPOSICIÓ 'IRAQ 2003. VIDA DIÀRIA EN UN PAÍS OCUPAT'

Les fotografies d'aquesta exposició, de Sergi Reboredo, estan fetes entre el desembre de 2003 i el gener de 2004 i mostren la vida quotidiana de la població civil a l'Iraq, fugint dels estereotips més bèl·lics. La mostra es va exposar el 2013 al Museu de Sant Boi de Llobregat (Baix Llobregat) i al Centre Cívic Riu de Santa Coloma de Gramenet (Barcelonès).

PROJECTE 'CÀPSULES DE PAU'

El projecte 'Càpsules de pau' és una coproducció de l'ICIP i el Col·lectiu Contrast que vol mostrar la diversitat de visions i expectatives que es projecten sobre la paraula Pau. Persones d'arreu del món responen a la pregunta: *Què és per a tu la pau?* posant-la en relació amb l'experiència viscuda en països en conflicte o amb el seu compromís contra la guerra i amb la construcció de la pau.

Partint d'un primer vídeo de presentació, el 21 de setembre de 2013, es va iniciar la publicació d'una càpsula de pau setmanal al web de l'ICIP i al canal Youtube de l'ICIP. Fins a finals del 2013 s'ha publicat un total de 13 càpsules i el projecte tindrà continuïtat fins al 21 de setembre de 2014.

CÀPSULES DE PAU

'KÁSUUMAAY, UNA EXPERIÈNCIA DE PAU A CASAMANCE'

El documental *Kásuumaay, una experiència de pau a Casamance*, dirigit per Xavier Puigserver, narra la singularitat del reialme d'Oussouye, un territori de Casamance, al sud del Senegal, que viu al marge de la violència que afecta la regió des de fa més de 30 anys.

El documental explica la lluita del rei Sibilumbay per portar Kásuumaay (que vol dir 'pau', en la llengua de l'ètnia dels joola) al reialme d'Oussouye, tan bon punt fou entronitzat l'any 2000, i posa l'accent en el rol que juguen les tradicions i les autoritats tradicionals en les societats africanes.

El treball ha estat coproduït per l'ICIP, fruit d'un ajut de recerca R-ICIP, i el Grup d'Estudis de les Societats Africanes (GESA).

6. COL·LECCIONS DE LLIBRES

L'ICIP disposa de quatre col·leccions de llibres -amb un total de 28 títols publicats – que tenen l'objectiu de difondre la cultura de pau entre un públic ampli, tal com marca la línia estratègica 8 del Pla Pluriennal. Al llarg del 2013 s'han publicat 6 títols:

'CLÀSSICS DE LA PAU I DE LA NOVIOLÈNCIA'

Coeditada amb Angle Editorial i dirigida per Alfons Banda. El 2013 s'ha publicat:

- *Llibertat sense por i altres escrits*, d'Aung San Suu Kyi.
- *Lluís Companys: contra la guerra*, edició de Josep M. Figueres.

'EINES DE PAU, SEGURETAT I JUSTÍCIA'

Coeditada inicialment amb Editorial Icaria, el 2013 aquesta col·lecció ha passat a difondre's únicament en suport digital d'accés lliure, en versió PDF i ePub, amb l'edició a càrrec de Líniazero edicions. Aquesta col·lecció està codirigida per Tica Font, Rafael Grasa i Elena Grau. Els primers títols editats en format digital, disponibles al web de l'ICIP, han estat:

- *La noviolència a l'educació*, de Jean-Marie Muller.
- *Construcció de pau reflexiva*, de John Paul Lederach.

'PAZ Y SEGURIDAD'

Coeditada amb Edicions Bellaterra i dirigida per Rafael Grasa. El 2013 s'ha publicat:

- *Seguridad, Inc. Las empresas militares y de seguridad privadas en las relaciones internacionales contemporáneas, de Caterina Garcia i Pablo Pareja.*

'NOVIOLÈNCIA I LLUITA PER LA PAU'

Coeditada amb Pagès Editors i dirigida per José Luis Gordillo i Rafael Grasa. El 2013 s'ha publicat:

- *Revolucions noviolentes. Resistència civil al final del segle XX, de Sharon Erickson Nepstad.*

7. DIFUSIÓ EXTERNA. EL WEB I LES XARXES SOCIALS

EL WEB DE L'ICIP

El web de l'ICIP (www.icip.cat) reuneix tota la informació al voltant de l'Institut i està permanentment actualitzat en català, castellà i anglès. Al web s'hi recullen les activitats que organitza l'Institut, les diferents publicacions, les exposicions i materials audiovisuals, els observatoris i un cercador per accedir a la biblioteca.

FACEBOOK, TWITTER I ALTRES XARXES SOCIALS

Facebook i Twitter s'han convertit en els principals canals de difusió de les activitats, publicacions i novetats de l'ICIP, així com un fòrum de debat i d'intercanvi d'opinions amb la ciutadania. Mostra d'aquest compromís amb les xarxes socials són els prop de 5.200 amics al compte de Facebook (<http://facebook.com/icip.perlapau>) i els més de 2.000 seguidors del compte de Twitter (<http://twitter.com/ICIPeace>).

Paral·lelament, l'ICIP es manté actiu en altres xarxes socials, com el canal corporatiu de Youtube (on es poden visionar, per exemple, tots els vídeos del projecte 'Càpsules de pau') o Delicious .

EL BLOC DE L'ICIP

El Bloc de l'ICIP (<http://blocs.gencat.cat/blocs/AppPHP/icip/>) és també un fòrum de debat i reflexió on es publiquen periòdicament articles d'opinió de dedicats als temes d'interès de l'Institut. Al llarg del 2013 es van publicar una trentena de posts al bloc.

EIX 3 (FINALISTA): CONSTRUCCIÓ DE PAU I PREVENCIÓ DE CONFLICTES

El treball relacionat amb la construcció de pau sobre el terreny, un dels objectius de l'Eix 3 del Pla Pluriennal, s'ha centrat durant el 2013 a Colòmbia, un país immers en un procés de transformació arran de les converses de pau entre el govern i la guerrilla de les FARC després de dècades de conflicte armat.

1. ACTIVITATS DE CONSTRUCCIÓ DE PAU A COLÒMBIA

Al llarg de l'any 2013, l'ICIP ha seguit de prop l'evolució de les negociacions de pau celebrades a l'Havana, a Cuba, i ha participat en diferents activitats, en territori colombià, centrades a promoure la construcció de la pau al país.

En aquest sentit, el president de l'ICIP, Rafael Grasa, ha viatjat en diverses ocasions a Colòmbia i ha establert vies de col·laboració amb diferents institucions. D'una banda, el mes de juny, Grasa va viatjar a les ciutats de Bogotà, Cali i Medellín, on es va reunir amb representants de la Comisió de Paz del Congrés colombià, membres dels governs locals i regionals, representants de l'Escuela Superior de Guerra, del Centro Nacional de Memoria i de la Direcció d'Atenció a les Víctimes i els Drets Humans, entre d'altres. Durant l'estada, el president de l'ICIP també va participar com a ponent en jornades sobre construcció de pau i cooperació descentralitzada en diferents universitats i en activitats organitzades per l'Agència Presidencial de Cooperació de Colòmbia.

Posteriorment, el mes d'octubre, el president de l'ICIP va participar a la presentació de la iniciativa 'Business for Peace – Empresas por la Paz', a Bogotà. Es tracta d'una campanya, organitzada per la Xarxa Pacte Global de les Nacions Unides, l'Agència Presidencial per a la Reintegració de Colòmbia i la Cambra de Comerç de Bogotà, que

té per objectiu promoure el diàleg dins el sector empresarial per a generar espais de pau.

Per últim, fruit d'un darrer viatge el mes de novembre, l'ICIP va signar un conveni de col·laboració amb la Cambra de Comerç de Bogotá, i dos protocols, també de col·laboració, amb l'Ajuntament de Medellín i amb la Federació Colombiana de Municipis, mitjançant els quals l'ICIP donarà suport en activitats de formació sobre construcció de pau i transformació de conflictes. Així mateix, en aquest darrer viatge, l'ICIP va participar a la Setmana de la Memòria que organitza el Centre Nacional de Memòria Històrica, amb una conferència sobre el paper de la memòria per construir la pau després de la violència.

*El president de l'ICIP,
Rafael Grasa,
a la presentació de la
iniciativa 'Business
for Peace-Empresas
por la Paz'*

D'altra banda, a Colòmbia l'ICIP també ha col·laborat en l'elaboració de l'informe *La verdad de las mujeres. Víctimas del conflicto armado en Colombia*, coordinat per la xarxa Ruta Pacífica de las Mujeres dins el projecte Comisión de Verdad y Memoria de Mujeres Colombianas. La tècnica de l'ICIP, Elena Grau, ha participat en l'edició com a investigadora i va ser present a la presentació pública que va tenir lloc a Bogotá el mes de novembre.

L'informe recull l'experiència d'un miler de dones colombianes víctimes de violacions de drets humans durant els cinquanta anys de conflicte armat al país, així com de nou col·lectius, com per exemple les Mares de Soacha. Són vivències narrades en primera persona, fruit d'entrevistes realitzades també per dones, sobre desaparicions forçoses, execucions extrajudicials, desplaçaments o violència sexual, i amb l'objectiu de recollir la memòria i la veritat de les víctimes del conflicte.

L'informe es va presentar també a Barcelona, el mes de desembre, en un acte organitzat per l'ICIP.

2. SESSIÓ DE LES MESES EUROPEES DE PAU A BARCELONA

El Parlament de Catalunya va acollir al maig una sessió de les Meses Europees de Pau, un espai de trobada perquè colombians residents a l'estranger puguin fer arribar les seves propostes per a les negociacions de pau que s'estan duent a terme a Colòmbia entre el govern i les FARC. La sessió de Barcelona va comptar amb la participació de les Comissions de Pau de Colòmbia, l'ICIP, la Taula per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia i l'Escola de Cultura de Pau de la UAB.

EIX 4 (INSTRUMENTAL): INTERNACIONALITZACIÓ I SERVEIS A ALTRES ACTORS

L'ICIP manté contactes constants amb altres entitats, institucions i organitzacions relacionades amb el foment de la cultura de la pau, amb l'objectiu de donar-se a conèixer a l'exterior i fomentar l'intercanvi d'idees i coneixements. El 2013 l'Institut va participar en iniciatives de caire internacional i va col·laborar en nombroses activitats organitzades arreu del territori català.

1. ACTIVITATS D'INTERNACIONALITZACIÓ

CONFERÈNCIA SOBRE EL TRACTAT MUNDIAL DE COMERÇ D'ARMES A NOVA YORK (MARÇ)

L'investigador de l'ICIP, Xavier Alcalde, va participar a la conferència final sobre el Tractat de Comerç d'Armes, a la seu de les Nacions Unides, en què l'Assemblea General va aprovar el text per 155 vots a favor, 22 abstencions i 3 vots contraris. L'ICIP ja havia participat activament a les sessions preparatòries del Tractat i a la Conferència Diplomàtica que va tenir lloc l'estiu del 2012, també a Nova York, i que va acabar sense acord.

L'EXPERIÈNCIA DE L'ICIP, AL QUEBEC (NOVEMBRE)

El president de l'ICIP, Rafael Grasa, va viatjar el mes de novembre a Montreal, convidat per l'Association Québécoise des Organismes de Coopération Internationale (AQOCI), per donar a conèixer l'experiència de creació de l'ICIP i la política pública de cooperació al desenvolupament a Catalunya.

Grasa va participar en diferents xerrades i taules rodones sobre les polítiques públiques de cooperació i sobre la construcció de pau a Colòmbia a la Universitat del Quebec a Montereal (UQAM) i es va reunir amb els responsables del Centre d'Estudis sobre la Pau i la Seguretat Internacional d'aquesta universitat i de les universitats de Montréal i McGill.

2. SERVEIS A ALTRES ACTORS

Una de les funcions de l'ICIP, recollida a la línia estratègica 15 del Pla Pluriennal, és la d'assessorar el Parlament, el Govern, les administracions públiques i les entitats de la societat civil amb temes relacionats amb el foment de la pau i l'anàlisi de conflictes.

El 2013 aquesta funció s'ha portat a terme en dos àmbits específics. D'una banda, l'ICIP ha elaborat informes tècnics sobre la situació política i social de Cambodja i Rwanda per a l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció. En segon lloc, periòdicament l'ICIP fa aportacions als grups polítics amb representació al Parlament de Catalunya sobre qüestions d'actualitat internacional recollides en les resolucions que es debaten a la cambra.

Així mateix, amb la voluntat de donar servei a altres actors, l'ICIP ha col·laborat al llarg del 2013 en diferents activitats organitzades per altres entitats i institucions arreu del territori català, amb l'objectiu de marcar el debat i definir estratègies.

II JORNADA PER LA PAU A L'AMPOLLA (MARÇ)

Amb el títol 'Crisi actual, nous reptes', aquesta iniciativa, organitzada per l'Associació Cultural Sant Jordi, va comptar amb la col·laboració de l'ICIP. La directora de l'Institut va oferir la conferència *Cal que Catalunya tingui un exèrcit?*

'MALI I EL SAHEL EN PERSPECTIVA' (MARÇ)

El president de l'ICIP, Rafael Grasa, va participar al cicle de xerrades 'Jueves Críticos', celebrat al Campus d'Osca, amb la conferència *Mali i el Sahel en perspectiva: què hi ha en joc i per què intervé França*. El cicle està impulsat per La Algara- Universitat de Saragossa, Ecologistes en Acció, UGT, Comissions Obreres, Chunta Aragonesista, Equo i Izquierda Unida.

'CAP A LA PAU A COLÒMBIA. DONES TEIXINT LA PAU' (MARÇ)

Col·loqui organitzat per la Fundació l'Alternativa, a la Casa Elizalde de Barcelona, per analitzar el procés de pau colombià des de l'aportació de les dones. Hi va participar, com a ponent, la directora de l'ICIP, Tica Font.

CICLE 'RESISTÈNCIES' (MARÇ)

L'ICIP va col·laborar amb aquest cicle de documentals, exposicions i col·loquis, organitzat per l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, amb diferents iniciatives. D'una banda, es va projectar el reportatge del programa Latituds (Televisió de Catalunya) *Lliçons de la guerra de l'Iraq*, coproduït per l'ICIP. D'altra banda, l'Institut va cedir les exposicions fotogràfiques *Iraq 2003: vida diària en un país ocupat i Líbia, Any Zero*.

X SEMINARI 'PENSAMENT PER LA PAU' (MARÇ)

L'ICIP va tenir presència en l'edició d'enguany del seminari que organitza la Universitat Internacional de la Pau. Amb el títol 'Feminisme i Pau', la intenció del seminari fou de donar a conèixer l'aportació de diferents moviments feministes a la construcció de la pau. La tèc-

nica de l'ICIP, Elena Grau, va moderar la sessió 'Dones en temps de crisi: una mirada a través de l'economia feminista'.

NITS TEMÀTIQUES D'UNIPAU (MARÇ)

En el marc de les Nits Temàtiques de la Universitat Internacional de la Pau, el president de l'ICIP va pronunciar la conferència *La no-violència, idees i pràctiques que funcionen*, a la Casa de Cultura de Sant Cugat del Vallès.

'EXPERIENCIAS Y VISIONES PARA UN MUNDO DIFERENTE' (ABRIL)

Cicle de debats organitzat per l'Institut d'Estudis sobre Conflictes i Acció Humanitària (IECAH), amb seu a Madrid, que va comptar amb la participació del president de l'ICIP. Rafael Grasa va conversar en una taula rodona dedicada a les iniciatives de construcció de pau.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE 'SEGURIDAD HUMANA' (ABRIL)

El president de l'ICIP, Rafael Grasa, va participar a la presentació d'aquest llibre, editat per l'Editorial Tirant lo Blanc, que planteja un nou model de seguretat i de defensa sense violència i respectuós amb els drets humans. En l'acte, a la Llibreria Excellence, també van participar el director del Campus per la Pau de la Universitat Oberta de Catalunya, Eduard Vinyamata, i la directora de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, Núria Aymerich.

HABEMUS TRACTAT! (ABRIL)

L'investigador de l'ICIP, Xavier Alcalde, va participar com a ponent a una sessió dels 'Diàlegs' de l'associació ÀGORANS sobre l'aprovació del Tractat de Comerç d'Armes per part de l'Assemblea General de Nacions Unides.

VIII SETMANA DE LA COOPERACIÓ A LA UAB (ABRIL)

Un any més l'ICIP va ser present en aquesta iniciativa de la Universitat Autònoma de Barcelona centrada en l'anàlisi de les experiències de construcció de pau a l'Amèrica Llatina i a l'Àfrica. Concretament, l'ICIP va organitzar la taula rodona 'Les dones com a constructores de pau', en la qual va participar la tècnica Elena Grau.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE 'QATAR, EL PAÍS MÉS RIC DEL MÓN' (JUNY)

El president de l'ICIP, Rafael Grasa, va participar a la presentació del llibre de Món Sanromà, periodista i estudiant en pràctiques de l'ICIP. L'acte va tenir lloc a l'IEMed i va comptar també amb les intervencions del director general de l'IEMed, Andreu Bassols, i el mateix autor.

DEBAT SOBRE LA PARTICIPACIÓ DE LA SOCIETAT CIVIL EN ELS PROCESSOS DE PAU (JUNY)

L'ICIP va participar a la jornada organitzada per l'Institut d'Estudis sobre Conflictes i Acció Humanitària (IECAH), de Madrid, amb el títol 'La participació de la societat civil en els processos de pau: una visió des de Noruega'. El president de l'Institut, Rafael Grasa, va intercanviar idees amb altres especialistes en processos de pau de l'Estat i amb representants de l'administració noruega implicats en aquest camp.

JORNADA SOBRE LA REGULACIÓ DE L'ASIL A LA UE (JUNY)

L'Oficina d'Informació del Parlament Europeu a Barcelona va organitzar la jornada 'Cap a una nova regulació de l'asil de la Unió Eu-

ropea', en la qual el president de l'ICIP, Rafael Grasa, va participar com a moderador d'una de les taules de debat.

XXVIII CURS D'ESTIU UNIVERSITAT INTERNACIONAL DE LA PAU (JULIOL)

Com ja és habitual, l'ICIP va participar en aquesta edició de l'UNI-PAU, celebrada a Sant Cugat del Vallès i dedicada a la 'Democràcia com a garantia de la dignitat humana'. La directora de l'ICIP, Tica Font, va ser present a la sessió inaugural i el president, Rafael Grasa, va oferir la conferència *Democràcia d'alta intensitat i amb diversos actors: els reptes de la violència sense intencionalitat política directa*, en el marc d'una sessió sobre la democràcia i la societat civil.

JORNADA DE PAU I DIPLOMÀCIA DE CIUTATS (SETEMBRE)

Sessió de treball sobre el rol de les autoritats locals en l'àmbit de la pau i la prevenció de conflictes, organitzada pel Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i la Comissió de Pau i Diplomàcia de Ciutats del Fons Català. La jornada va comptar amb la participació del president de l'ICIP, Rafael Grasa.

CONFERÈNCIA SOBRE ROGER CASEMENT (OCTUBRE)

En col·laboració amb la Secretaria d'Afers Exteriors de la Generalitat, i coincidint amb la inauguració d'una exposició sobre Roger Casement al Palau Robert, l'ICIP va organitzar una conferència sobre el llegat d'aquest escriptor i diplomàtic irlandès, considerat un dels fundadors del discurs modern dels drets humans i els drets dels indígenes. La conferència va anar a càrrec del comissari de l'esmentada exposició, Angus Mitchell, i va tenir lloc al mateix al Palau Robert de Barcelona. L'acte va comptar amb la participació de la directora de l'ICIP, Tica Font, i l'ambaixador d'Irlanda, Justin Harman.

TAULA RODONA SOBRE SÍRIA (OCTUBRE)

La directora de l'ICIP, Tica Font, va formar part de la taula rodona 'Síria: arrels del conflicte, camins cap a la pau', organitzada a la seu nacional d'Esquerra Republicana, juntament amb la cap de l'àrea de món àrab de l'IEMed, Lurdes Vidal; la responsable del gabinet jurídic del CCAR, Anna Figueres; i el president de l'associació sírio-catalana per la llibertat i la democràcia, Zaki Alrifai.

TAULA RODONA SOBRE COLÒMBIA (OCTUBRE)

El president de l'ICIP, Rafael Grasa, va participar a la taula rodona 'La situació dels drets humans a Colòmbia', organitzada per Casa Amèrica en el marc de la trobada 'Ciutats defensores dels drets humans'. Grasa va compartir taula amb Claudia Garcia, defensora dels drets humans; Luis Alberto Higuera, responsable de la Controlarària de Colòmbia; i Tono Albareda, representant de la Taula per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia.

CICLE 'ELS DRETS HUMANS EN TEMPS DE CRISI' (OCTUBRE)

La Fundació Seminario de Investigación para la paz (SEIPAZ) va convidar la directora de l'ICIP, Tica Font, a participar en el cicle de conferències 'Els drets humans en temps de crisi', celebrat a Saragossa. Tica Font va oferir una conferència sobre l'impacte de la creixent tendència armamentista a l'estat espanyol, dins la sessió de treball titulada 'El Dret a la pau i la tendència armamentista actual'.

XERRADA SOBRE EL TRACTAT DE COMERÇ D'ARMES (NOVEMBRE)

L'investigador de l'ICIP Xavier Alcalde va oferir una xerrada sobre el Tractat de Comerç d'Armes a la Universitat Autònoma de Barcelona en el marc del cicle "Parlem-ne", organitzat per l'Associació

d'Estudiants i Exalumnes per les Relacions Internacionals i els Models de les Nacions Unides (UNANIMUN). El Tractat fou aprovat per l'Assemblea General de l'ONU el mes d'abril de 2013, després d'anys de negociacions.

CURS DE COOPERACIÓ I SOLIDARITAT INTERNACIONAL (NOVEMBRE)

Dins el XII Curs de Cooperació i Solidaritat Internacional de Rubí, centrat enguany en el paper de la dona al món, la directora de l'ICIP, Tica Font, va oferir la conferència 'Dona i conflictes'.

EL PAPER DE LES CIUTATS EN LA CONSTRUCCIÓ DE LA PAU (DESEMBRE)

El president de l'ICIP, Rafael Grasa, va pronunciar la conferència 'El paper de les ciutats i dels ajuntaments en la construcció de la pau i el desenvolupament: balanç i noves propostes' al Centre Cívic i Cultural Federació Obrera de Molins de Reís.

XERRADA 'EXÈRCIT CATALÀ?' (DESEMBRE)

La directora de l'ICIP, Tica Font, va oferir aquesta conferència sobre la possibilitat que una Catalunya independent disposi de forces armades a La Selva del Camp, al Baix Camp, organitzada per Justícia i Pau.

XERRADA SOBRE LES ARMES ROBOT (DESEMBRE)

'Nous instruments de guerra: les armes robot' és el títol de la xerrada que la directora de l'ICIP, Tica Font, va oferir als alumnes del segon curs del Grau Superior de Formació Professional dels Salesians de Sarrià, a Barcelona.

EIX 5 I 6: RECURSOS I ORGANITZACIÓ

Aquests dos eixos permeten assegurar el funcionament de l'ICIP com a institució, tant pel que fa als recursos econòmics com a la seva organització, estructura laboral interna i relació amb altres organismes.

1. RECURSOS

El pressupost definitiu de l'ICIP per al 2013 (segons dades del tancament provisionals) ha estat de 1.193.447,19 euros, repartits d'acord amb els capítols següents: Capítol I (471.395,00 euros), Capítol II (426.648,34 euros), Capítol IV (272.184,32 euros) i Capítol VI (23.219,53 euros).

2. ORGANITZACIÓ

L'any 2013, l'equip humà de l'ICIP estava format per:

Pablo Aguiar i Molina (àrea de construcció i recerca de pau)

Javier Alcalde i Villacampa (tècnic en recerca de pau)

Miquel Casas i Salinas (jurista)

Elena Grau i Biosca (coordinadora d'àrea de formació i difusió)

Maria Fuentes i Díaz (secretària de direcció)

Marta López i Carabí (administració)

Guifré Miquel i Fageda (documentalista)

Cristina Pons i Gomar (tècnica en gestió econòmica)

Sabina Puig i Cartes (tècnica en formació i difusió)

Eugènia Riera i Casals (tècnica de premsa i comunicació)

Léonie van Tongeren (tècnica i assistent a la presidència). Causà baixa voluntària el mes de setembre.

Laura Truyols i Fernández (administració i gestió econòmica)

A banda, l'ICIP ha comptat amb els següents estudiants en pràctiques, gràcies als convenis signats amb diferents centres universitaris:

Kateryna Irzhavtseva

Món Sanromà

Emyr Gruffydd

Martí Segura

ANNEX I: RELACIÓ DE PUBLICACIONS

WORKING PAPERS

2013/1. *La societat civil global: les complexitats d'un espai de contestació*, per Núria Suero Comellas.

Disponible en:
Català

2013/2. *Conflicte, pau i democràcia en l'àmbit local: una proposta d'anàlisi comparativa*, per l'Institut de Govern i Polítiques Públiques.

Disponible en:
Català

2013/3. *El conflicto de las papeleras entre Argentina y Uruguay. ¿Resolución o transformación?*, per Juan Ignacio Hernández Beloqui.

Disponible en:
Castellà

2013/4. *De Madres de Soacha a sujetas políticas: capacidad de agencia ante la impunidad en Colombia. Reconstrucción de un caso desde una mirada feminista para un litigio estratégico*, per Rocío Mateo Medina.

Disponible en:
Castellà

2013/5. *La memoria histórica, ¿activo transformador de la desigualdad de género?*, per Marta Grau Repullo.

Disponible en:
Castellà

2013/6. *New quantitative estimates on long-term military spending in Spain (1850-2009)*, per Oriol Sabaté Domingo.

Disponible en:
Anglès

2013/7. *La transición geográfica de Asia Central en el nuevo contexto geopolítico*, per Elvira Sánchez Mateos, Aurèlia Mañé Estrada, Carmen de la Cámara i Laura Huici Sancho.

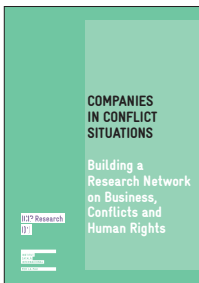
Disponible en:
Castellà

2013/8. *L'est del Congo: arribarà mai el final de la guerra?*, per Gérard Prunier.

Disponible en:
Català

ICIP RESEARCH

2013/1. *Companies in conflict situations. Building a research network on business, conflicts and human rights*

Disponible en:
Anglès

2013/1. *El paper de la Unió Africana a Somàlia: Quin futur per l'operació de pau de l'AMISOM?*, per Neus Ramis Seguí.

Disponible en:
Català
Castellà
Anglès

2013/2. *Didàctica de la història i educació per la pau en temps de crisi: com construir un futur compartit basat en el diàleg i la pau?*, per Gemma Tribó Traveria.

Disponible en:
Català
Castellà
Anglès

2013/3. *La memòria històrica a Colòmbia: cap a una política pública amb perspectiva de gènere*, per Marta Grau Repullo.

Disponible en:
Català
Castellà
Anglès

DOCUMENTS

2013/10. *Les institucions medievals de pau a Catalunya*. Relatoria de les jornades organitzades per l'ICIP l'octubre de 2012 al Parlament de Catalunya.

Disponible en:
Català

INFORMES

2013/7. *República Democràtica del Congo: Un estat de la qüestió*, per Josep Maria Royo.

Disponible en:
Català

2013/8. *Los crímenes de naturaleza sexual en el Derecho internacional humanitario*, per Magdalena M. Martin i Isabel Lirola.

Disponible en:
Castellà

2013/9. *Transitional Justice Process in Nepal*, per Carlos Fernández Torné.

Disponible en:
Anglès

2013/10. *Empresas militares y de seguridad y el Derecho internacional humanitario*, per Jaume Saura i Marta Bitorsoli.

Disponible en:
Castellà

2013/11. *Las operaciones de paz y la aplicación del Derecho internacional humanitario* per Júlia Gifra Durall.

Disponible en:
Castellà

ALTRES PUBLICACIONS

Observatori de llibres de text. Anàlisi dels llibres de text de ciències socials des d'una perspectiva de pau (Quart d'ESO, 2008-2011).

Disponible en:
Català

DOSSIERS BIBLIOGRÀFICS

ICIP Dossier Bibliogràfic Número 8.

Disponible en:
Català
Castellà
Anglès

ICIP Dossier Bibliogràfic Número 9.

Disponible en:
Català
Castellà
Anglès

ICIP Dossier Bibliogràfic Número 10.

Disponible en:

Català

Castellà

Anglès

REVISTA PER LA PAU / PEACE IN PROGRESS

- Número 16– juny 2013: *Què ens aporta el Tractat de Comerç d'Armes?*, coordinat per Sabina Puig i Léonie van Tongeren
- Número 17 – setembre 2013: *L'educació per la pau avui: com són els nostres llibres de text?*, coordinat per Xavier Alcalde
- Número 18 – novembre 2013: *Conflictes pels recursos*, coordinat per Pablo Aguiar

E-BUTLLETINS

- e-Butlletí número 36 (gener de 2013)
- e-Butlletí número 37 (febrer de 2013)
- e-Butlletí número 38 (abril de 2013)
- e-Butlletí número 39 (maig de 2013)
- e-Butlletí número 40 (juny de 2013)
- e-Butlletí número 41 (juliol de 2013)
- e-Butlletí número 42 (setembre de 2013)
- e-Butlletí número 43 (octubre de 2013)
- e-Butlletí número 44 (novembre de 2013)
- e-Butlletí número 45 (desembre de 2013)

COL·LECCIONS DE LLIBRES

COL·LECCIÓ 'CLÀSSICS DEL A PAU I LA NOVIOLÈNCIA'

Aung San Suu Kyi. *Llibertat sense por i altres escrits*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau – Angle Editorial, 2013.

Josep M. Figueres (ed.). *Lluís Companys: contra la guerra*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau – Angle Editorial, 2013.

COL·LECCIÓ 'EINES DE PAU, SEGURETAT I JUSTÍCIA'

Jean-Marie Muller. *La noviolència a l'educació*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau – Líniazero, 2013.

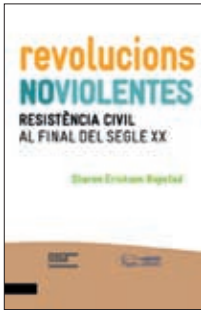
Lederach, J.P; Neufeldt, R. & Culbertson, H. *Construcció de pau reflexiva*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau - Líniazero, 2013.

COL·LECCIÓ 'PAZ Y SEGURIDAD'

Caterina García i Pablo Pareja. *Seguridad, Inc. Las empresas militares y de seguridad privadas en las relaciones internacionales contemporáneas*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau – Edicions Bellaterra, 2013.

COL·LECCIÓ 'NOVIOLÈNCIA I LLUITA PER LA PAU'

Sharon Erickson Nepstad. *Revolucions noviolentes. Resistència civil al final del s.xx*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau – Pagès editors, 2013.

ANNEX II: L'ICIP ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

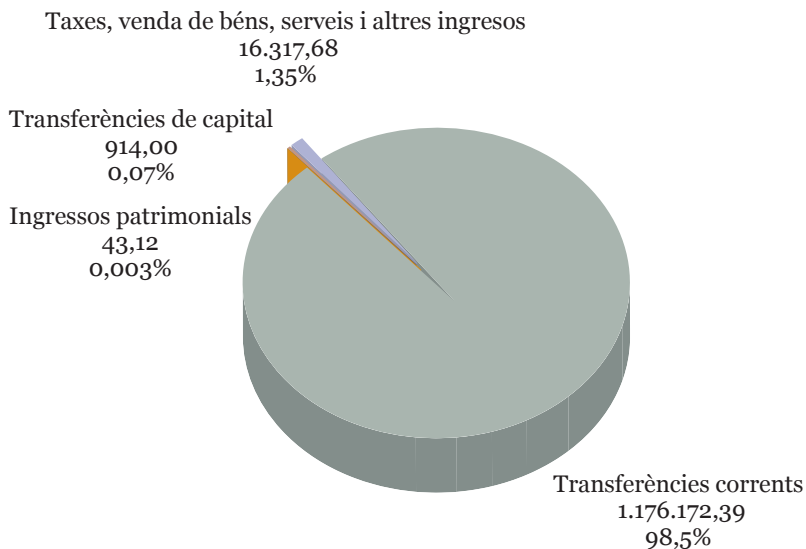
L'ICIP va mantenir l'any 2013 una presència continuada als mitjans de comunicació catalana, tant pel que fa a la premsa escrita com a la ràdio, la televisió i els mitjans digitals. Les activitats dutes a terme per l'Institut es van difondre als mitjans a través de notes de premsa i aquests en van fer seguiment a través de notícies o entrevistes. Al mateix temps, els responsables de l'Institut – principalment el president i la directora- van publicar periòdicament articles d'opinió a la premsa sobre els temes d'interès de l'ICIP.

Entre els mitjans que van informar sobre les activitats de l'ICIP o van entrevistar els seus membres i col·laboradors, destaquen, entre d'altres: Televisió Espanyola, Televisió de Catalunya, 8TV i la Xarxa de Televisions Locals; Catalunya Ràdio, RAC1, Ràdio Nacional d'Espanya, Aragón Radio o Radio Euskadi; els diaris *ARA*, *El Punt Avui*, *La Vanguardia*, *El Periódico de Catalunya*, *ABC* o *Público*; les agències de notícies ACN, EFE i Europa Press; o les revistes *Setmanari Directa* i *Time Out*.

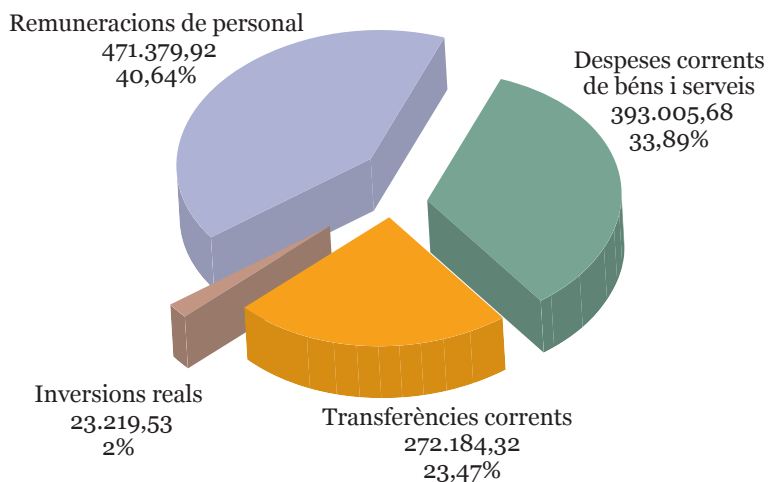
Així mateix, el president de l'ICIP ha participat regularment com a tertulià al programa 'L'Oracle', de Catalunya Ràdio, mentre que la directora de l'ICIP escriu setmanalment al blog 'Cròniques insumissas' del diari *Público*.

ANNEX III: EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST

Pressupost executat de ingressos 2013 (euros)

Pressupost executat de despeses 2013 (euros)

Liquidació del pressupost d'ingressos (euros)

Capítol	Descripció de l'ingrés	Pressupost inicial ¹	Ajust pròrroga 2013	Pressupost prorrogat 2013	Generacions de crèdit	Pressupost definitiu (PD)	Drets reconeguts (DR)	Variació	Grau d'execució (% DR/PD)
Capítol III	Taxes, venda de béns, serveis i altres ingressos	8.000,00	-8.000,00	0,00	16.317,68	16.317,68	16.317,68	-	100,00%
Capítol IV	Transferències corrents	1.478.050,00	-339.168,80	1.138.881,20	37.291,19	1.176.172,39	1.176.172,39	-	0,00%
Capítol V	Ingressos patrimonials	-	-	0,00	43,12	43,12	43,12	-	100,00%
Capítol VII	Transferències de capital	1.000,00	--86,00	914,00	-	914,00	914,00	-	100,00%
TOTAL		1.487.050,00	-347.254,80	1.139.795,20	53.651,99	1.193.447,19	1.193.447,19	0,00	100,00%

Liquidació del pressupost de despeses (euros)

Capítol	Descripció de la despesa	Pressupost inicial ¹	Ajust pròrroga 2013	Pressupost prorrogat 2013	Generacions de crèdit	Pressupost definitiu (PD)	Obligacions reconegudes (OR)	Variació ² (% OR/PD)	Grau d'execució (% OR/PD)
Capítol I	Remuneracions de personal	590.290,00	-118.895,00	471.395,00	-	471.395,00	471.379,92	15,08	100,00%
Capítol II	Despeses corrents de béns i serveis	693.072,00	-320.075,65	372.996,35	53.651,99	426.648,34	393.005,68	33.642,66	92,11%
Capítol III	Altres despeses financeres	100,00	-100,00	-	-	-	-	-	-
Capítol IV	Transferències corrents	202.588,00	69.596,32	272.184,32	-	272.184,32	272.184,32	0,00	100,00%
Capítol VI	Inversions reals	1.000,00	22.219,53	23.219,53	-	23.219,53	23.219,53	0,00	100,00%
TOTAL		1.487.050,00	-347.254,80	1.139.795,20	53.651,99	1.193.447,19	1.159.789,45	33.657,74	97,18%

1. El pressupost inicial 2013 es correspon amb l'inicial de 2012, per la pròrroga al llarg de tot l'any 2013 del pressupost 2012 aprovat a la Llei de pressupostos Llei 1/2012, de 22 de febrer.

2. El 93,42% del romanent es correspon a ingressos finalistes i despesa compromesa a incorporar en l'exercici 2014.

ANNEX IV: CONTINGUTS DEL CD

DOCUMENTS INSTITUCIONALS

1. Declaració en motiu del Dia Internacional de la Pau. PDF
2. Acord de concessió del Premi ICIP Constructors de Pau 2013. PDF
3. Compareixença al Parlament de Catalunya. PDF
4. Discurs del president de l'ICIP a l'acte de lliurament del Premi ICIP Constructors de Pau 2012. PDF
5. Glossa del Premi ICIP Constructors de Pau 2012 per part de Maria Cañadas. PDF
6. Renovació dels ajuts FI-ICIP 2013. PDF
7. Informe del viatge del president de l'ICIP a Colòmbia, juny 2013. PDF

PUBLICACIONS ICIP

1. Working Papers 2013. PDF
2. ICIP Research 2013. PDF
3. Policy Papers 2013. PDF
4. Documents 2013. PDF
5. Informes 2013. PDF
6. Dossiers Bibliogràfics 2013. PDF
7. Revista per la Pau 2013. PDF
8. Altres publicacions. PDF

MATERIALS D'ACTIVITATS

1. Programa del seminari 'Empreses en contextos de conflicte'. PDF
2. Programa del seminari 'Reptes en la construcció de la pau'. PDF
3. Programa del XVI Seminari Dret Internacional Humanitari. PDF
4. Programa de la jornada 'L'esperança d'un altre futur'. PDF
5. Programa iniciativa 'Business for Peace – Empresas para la Paz' de Colòmbia. PDF.
6. Programa del seminari 'Cómo se construye la paz luego de la firma de un acuerdo'. PDF

ICIP ALS MITJANS

1. Articles d'opinió publicats a la premsa.
2. Entrevistes als membres de l'ICIP a premsa, ràdio i televisió
3. Difusió de les activitats de l'ICIP (col·leccions de llibres, seminaris, exposicions, etc).

**INTERNATIONAL
CATALAN
INSTITUTE**

FOR PEACE

GRAN VIA DE LES CORTS CATALANES 658, BAIX,
08010 BARCELONA
T. +34 93 554 42 70 | F. +34 93 554 42 80
ICIP@GENCAT.CAT | WWW.ICIP.CAT